

روان خوانی

و توسعه‌ی سواد خواندن

برای دانش‌آموزان دبستانی به ویژه

پایه‌های اول، دوم و سوم

شامل:

آموزش مهارت‌های مقدماتی خواندن

توسعه‌ی واژگان پایه

توسعه و تقویت ادراک دیداری

معناشناسی و درک مفهوم

آموزش تکنیک‌های خواندن

آموزش روان‌خوانی و سرعت در

خواندن و فهمیدن

مؤلف

محمد مهدی بامشاد

سرشناسه	:	بامشاد محمد مهدی، ۱۳۳۷
عنوان و نام پدیدآورندگان	:	روان خوانی و توسعه‌ی سواد خواندن برای دانش‌آموزان دبستانی به ویژه پایه‌های اول، دوم و سوم شامل آموزش مهارت‌های مقدماتی خواندن و ... / مولف محمد مهدی بامشاد.
مشخصات نشر	:	مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	:	۱۲۸ ص
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۹۹۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	خواندن (ابتدایی) -- راهنمای آموزشی - فارسی
موضوع	:	Reading (Elementary) -- Study and teaching
رده‌بندی کنگره	:	LB۱۵۷۷/ف۲ب۲ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی	:	۳۷۲/۶۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۹۵۸۰۸

عنوان کتاب : روان خوانی (آموزشی مهارت سواد خواندن)

مؤلف: محمد مهدی بامشاد

ناشر: موسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب

طراح گرافیک: مریم طاهر برمنش

طراحان دستی: ارغوان احمدی، فهمیه نادی و زهرا گلدی پور

نوبت چاپ: چاپ اول

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۹۹۸-۸

چاپ: دقت

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

دفتر نشر: ۰۵۱)۳۲۲۸۰۱۶۷

سفارشات: ۰۵۱)۳۲۲۸۳۴۲۲

بازرگانی: ۰۵۱)۳۲۲۸۱۴۱۰

Web site - www.zarihaftab.ir

Email - zarihaftab@gmail.com

«حق چاپ محفوظ است»

باسمه تعالی

خواندن یکی از پیشرفته ترین و پیچیده ترین توانایی های ذهنی انسان است. خواندن یکی از مهارت های مهم زبان است. خواندن یک نیاز ضروری و مهم برای انسان امروزی است. یک زندگی متعادل بدون داشتن توانایی در مهارت خواندن به ندرت قابل تصور است.

در دنیای پیچیده ی امروزی «سواد خواندن» از اهمیت زیادی برخوردار است. چنانچه یک دانش آموز نتواند در زمینه ی خواندن مهارت لازم را کسب کند، موفقیت وی در هر دوره ی تحصیلی بسیار اندک خواهد بود. خواندن دارای هدف های متعددی است که اینک با برخی از آن ها آشنا می گردید:

- ★ کسب دانش و اطلاعات متنوع
- ★ ایجاد علاقه به خواندن سایر کتاب ها و مطالب نوشتنی
- ★ گسترش خزانه لغات و پویش ذهنی، تفکر و تخیل
- ★ آشنایی با ویژگی های اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و ایجاد سازگاری با آن ها
- ★ پرورش ذوق، عواطف و احساسات از طریق لذت بردن از خواندن
- ★ رسیدن به خود شکوفایی و خلق آثار بدیع (سر، نش، فلسفه و سایر علوم)
- ز حیث روانشناسی، در خواندن دو عمل ذهنی صورت می گیرد:
- الف- بازشناسی یا رمزگشایی ب- تداعی معانی و پیام
- مسئله هدف دوم یعنی درک و فهم از خواندن مهمترین اصل در خواندن است در غیر این صورت خواندن از ارزش و اعتباری برخوردار نخواهد بود.
- نوآموزان در پایه ی اول ابتدا رمزگشایی می کنند و با عمل درک پیام جنبان مهارت ندارند. بنابراین معلم وظیفه دارد به جهت آشنایی هر چه بهتر درک و فهم از راه خواندن دانش آموزان را با شیوه های متعدد سواد خواندن نیز آشنا کند. سطوح زیر مشخص می کند که سوادآموز برای رسیدن به سطح مطلوب از خواندن، این مراحل را طی می کند:

۱- مرحله ی ایجاد آمادگی و تقویت پیش نیازهای خواندن (دوره ی پیش دبستانی)

۲- مرحله ی آغاز خواندن (روان خوانی) در پایه ی اول دبستان

۳- مرحله ی توسعه ی خواندن (از پایه ی دوم دبستان به بعد)

۴- مرحله ی توسعه و پیشرفت در خواندن (در دوره ی دبیرستان)

۵- مرحله ی استقلال در خواندن (دبیرستان به بالا)

این کتاب با رویکردی «آموزشی» و «درمانی»، در سه بخش تنظیم و تألیف گردیده است تا تجربه ای نو و مفید را بر اختیار سوادآموزان کشور قرار دهد.

بخش اول کتاب شامل: تصویر واژه ها، هجاها و کلمات کلیدی و پرکاربرد و پایه برای خواندن و فهمیدن است. چرا که هر متن مجموعه ای از جملات و جملات مجموعه ای از واژه هاست. چنانچه واژه ای قابل فهم و خواندن نباشد کل جمله سپس متن قابل فهم و خواندن نخواهد بود.

طرفی هجاها نقش مهمی در شناسایی و سرعت در خواندن کلمه ها دارد لذا وجود این هجاها (به ویژه سه آوایی) که از

اصل جفت های کمینه و خصوصیات جانشینی زبان تبعیت کرده است، سرعت خواندن را در مراحل بعدی تامین می کند تسلط سواد آموز بر این هجاها که به شکل های مختلف و روش های جهانی تند خوانی آمده است، موجب کاهش اشکالات خواندن در بخش دوم می شود.

توجه و تمرین بر روی این بخش نیز مورد تاکید است. اگرچه هر دو بخش مکمل یکدیگر هستند.

بخش دوم کتاب شامل: داستانک ها، قصه ها و حکایت های پندآموز، شیرین، جذاب و در عین حال ساده است که با بن مایه ی فلسفی و با شیوه ای خاص و براساس مهارت های سواد خواندن (مطالعه بین المللی آزمون پرلز* PIRLS آمده است. این قصه ها چه از نظر تکنیک و چه از حیث آموزشی و تصویرگری بستر مناسبی را برای «خواندن» و «فهمیدن» ایجاد می کند.

بخش سوم کتاب شامل: مطالب مفیدی است که در حوزه ی سواد خواندن و اشکالات آن، همچنین راه کارهای مناسب و مؤثر در خواندن را به شما ارائه می دهد.

توصیه های زیر سواد آموزان را در استفاده ی هر چه بهتر از این کتاب آماده می کند:

۱- مخاطبین این کتاب در مرحله ی نخست کلیه ی نوآموزان پایه ی اول دبستان است که پس از پایان یافتن حروف الفبا می توانند مهارت سواد خواندن را توسعه بدهند. در مرحله ی ابتدایی و محدود به مرحله روان خوانی و درک از خواندن گذر کنند.

۲- چنانچه از این کتاب در کلاس و به صورت جمعی استفاده گردد، بهتر است بخش اول را به صورت جامع تر و بخش دوم را به صورت حرفه ای دنبال کنند. ضمن آن ده آه داران محترم وقت را به گونه ای تنظیم کنند تا بتوانند کل مطالب کتاب را به طور کامل تا پایان تعطیلات به اتمام برسانند.

۳- به منظور خوانایی هر چه بهتر خطوط، از درج خنثی رایج در کتاب های درسی استفاده شده است.

۴- هدف از ارائه ی قصه ها تنها لذت بردن از خواندن آن ها نیست بلکه هدف ابزاری مناسب برای علاقه مند ساختن به سواد خواندن و بهره بردن از تکنیک های آن است که بعد از هر متن قصه تنظیم و ارائه گردیده است.

۵- این کتاب به کلیه ی دانش آموزان عادی و آن دسته از دانش آموزان که در خواندن دچار مشکلات یادگیری هستند (نارسا خوانی و اختلال دارند) توصیه می گردد.

۶- چنانچه دانش آموز در خواندن متن ها مهارت لازم را نداشته باشد، توصیه می گردد بخش اول کتاب را دوباره کار کنید.

۷- بخش دوم این کتاب که در واقع بخشی پراهمیت است، حرکتی مستند را برای روان خوانی و مهم تر از آن درک و فهم از سواد خواندن را دنبال می کند.

در این بخش هر داستان شامل یک متن به همراه تصویر آن و فعالیت های تکمیلی است که کمک بسیار بزرگی به یادگیری مهارت سواد خواندن می کند.

۸- استمرار در خواندن، خواندن را روان و لذت بخش می کند لذا توصیه می شود مطالب خواندنی چند بار خوانده شود.

۹- پیشنهاد می گردد مطالب بخش سوم کتاب را با دقت و وسواس بیشتری مورد مطالعه قرار دهید چرا که این مطالب کمک مفیدی به یادگیری های نوآموز می کند.

کتاب حاضر که حاصل تجربیات چندین ساله ی مؤلف می باشد تلاشی است سازمان یافته که با توجه به نیاز مبرم سوادآموزان کشور با ریزبینی و اصول علمی تدوین گردیده است. امیدوارم این کوشش ناچیز مورد توجه اولیای و آموزگاران قرار گیرد و برای دانش آموزان این کشور پهنای سودمند افتد. آن هم در عصری که کودکان و بزرگسالان به خواندن کتاب چندان علاقه ای نشان نمی دهند و تلویزیون و پارک و تفریح را به خواندن ترجیح می دهند. در پایان جا دارد از خانم ها صفورا بابالو و ملیحه جلالی افشار که در همخوانی و بازخوانی کتاب مساعدت کردند همچنین استاد گرامی آقای فراستی که در ویرایش آن همت کردند، نیز تشکر کنم.